

Dosarul nr. 3r-219/2018

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: R. Pascari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

DECIZIE

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Ariana Nițulenco, reprezentată de avocatul Oleg Cojocari,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ariana Nițulenco împotriva Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și mediului cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea eliberării certificatului și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă Ariana Nițulenco, reprezentată de avocatul Oleg Cojocari

c o n s t a t ă :

La data de 22 decembrie 2017, Ariana Nițulenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și mediului cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea eliberării certificatului și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 10 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Ariana Nițulenco. A fost anulat ordinul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului nr. 457p din 13 octombrie 2017, în partea în care se referă la modificările aduse ordinului de eliberare nr. 276p din 09 octombrie 2017. A fost respinsă acțiunea înaintată de Ariana Nițulenco împotriva Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului în partea ce ține de obligarea eliberării certificatului de salariu pentru perioada activității în cadrul ministerului din 10 martie 2010 până la 17 octombrie 2017 și încasarea prejudiciului moral în mărime de 10 000 de lei. A fost admisă cerința de compensare a cheltuielilor de judecată și a fost încasat în beneficiul Arianei Nițulenco de la Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului cu titlu de cheltuieli de judecată pentru servicii juridice suma de 2 500 de lei.

La data de 08 iunie 2018, Ariana Nițulenco, reprezentată de avocatul Oleg Cojocari a declarat apel nemotivat și a solicitat admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii din 10 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Ulterior, la data de 15 iunie 2018, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe și a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ariana Nițulenco, reprezentată de avocatul Oleg Cojocari împotriva hotărârii din 10 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani. S-a comunicat Arianei Nițulenco că necesită să prezinte apelul motivat și că se stabilește un termen de 7 zile din momentul primirii copieii de pe încheiere pentru lichidarea neajunsului menționat. S-a comunicat că în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă. S-a explicat părților că chestiunea privind punerea pe rol a cererii de apel va fi soluționată la data de 10 octombrie 2018, ora 10:00, în incinta Curții de Apel Chișinău, fără participarea părților.

Prin încheierea din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit Arianei Nițulenco cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 10 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cu toate actele anexate, deoarece apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea prin care nu a fost dat curs cererii de apel.

La data de 23 octombrie 2018, Ariana Nițulenco, reprezentată de avocatul Oleg Cojocari a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 10 octombrie 2018 și a solicitat casarea acesteia cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat că încheierea instanței de apel este neîntemeiată, emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, deoarece încheierea instanței de apel din 05 septembrie 2018 prin care nu a fost dat curs cererii de apel nu a fost recepționată de apelantă și/ sau reprezentantul acesteia.

A relatat că încheierea a fost recepționată de către colaboratorul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, urmare a unei erori, însă acesta nu a comunicat apelantei despre acest fapt.

Totodată, a specificat că faptul recepționării încheierii de către reprezentantul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului se atestă prin confirmarea eliberată în acest sens.

În conformitate cu art. 426, alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427, lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Astfel, actele cauzei atestă că la data de 08 iunie 2018, Ariana Nițulenco, reprezentată de avocatul Oleg Cojocari a declarat apel nemotivat și a solicitat admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii din 10 mai 2018 a Judecătoriei

Chișinău, sediul Buiucani cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ariana Nițulenco, reprezentată de avocatul Oleg Cojocari împotriva hotărârii din 10 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani. S-a comunicat Arianei Nițulenco că necesită să prezinte apelul motivat și că se stabilește un termen de 7 zile din momentul primirii copieii de pe încheiere pentru lichidarea neajunsului menționat. S-a comunicat că în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă. S-a explicat părților că chestiunea privind punerea pe rol a cererii de apel va fi soluționată la data de 10 octombrie 2018, ora 10:00, în incinta Curții de Apel Chișinău, fără participarea părților.

Ulterior, prin încheierea din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel declarată de Ariana Nițulenco împotriva hotărârii din 10 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, cu toate actele anexate, deoarece apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea prin care nu a fost dat curs cererii de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată este adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural care reglementau acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 368, alin. (1)-(2) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

În conformitate cu art. 369 alin. (1), lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Astfel, materialele cauzei denotă că încheierea Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs cererii de apel cu acordarea unui termen apelantei de 7 zile de la momentul recepționării pentru depunerea cererii de apel motivat a fost emisă la 05 septembrie 2018.

Tot, actele cauzei atestă că instanța de apel a expediat copia încheierii prin care nu a fost dat curs cererii de apel apelantei și reprezentantului acesteia, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire, fără dată (f.d. 141), iar conform avizului de recepție (f.d. 142) scrisoarea a fost recepționată la data de 11 septembrie 2018, însă de către o altă persoană.

De fapt, avizul de recepție (f.d. 142) nu este semnat de către avocatul Oleg Cojocari, dar este semnat la 11 septembrie 2018 de angajatul în funcția de inspector superior a Ministerului Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion Roșca, fapt confirmat de către Corina Tabacova, șefa serviciului Managementul Documentelor din cadrul Ministerului Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului, care a confirmat în scris la data de 22 octombrie 2018 (f.d. 160) că scrisoarea cu aviz, destinată avocatului Oleg Cojocari, în care se conținea încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost de fapt recepționată de către

minister, iar prin eroare, pe avizul de recepție s-a semnat persoana responsabilă a ministerului, Ion Roșca, fără a se atrage atenția că în avizul de recepție a fost indicat drept destinatar Oleg Cojocari, inclusiv și altă adresă de livrare.

Conform copiilor eliberate de minister, de pe corespondența destinată avocatului Oleg Cojocari, dar livrată greșit ministerului, se atestă faptul că avizul simplu cu nr. DS2100558896AS de pe plicul (f.d. 161-162) în care instanța de apel a expediat încheierea din 05 septembrie 2018, corespunde cu avizul simplu nr. DS2100558896AS (f.d. 142).

Așadar, Colegiul constată că pe scrisoare de însoțire anexată în dosar (f.d. 141), instanța de apel a indicat drept destinatar, Ariana Nițulenco ca apelantă și pe avocatul Oleg Cojocari, iar pe plicul în care urma să se expedieze corespondența sus menționată către Oleg Cojocari, instanța de apel a indicat drept destinatar Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, pe când pe avizul de recepție atașat la plicul respectiv, a indicat drept destinatar avocatul Oleg Cojocari.

Din circumstanțele descrise se denotă cert că la dosar lipsesc probe concludente care să confirme comunicarea încheierii din 05 septembrie 2018, avocatului Oleg Cojocari.

Prin urmare, motivația instanței de apel în sensul că consecințele neîndeplinirii încheierii din 05 septembrie 2018 sunt imputabile apelantei și urmează să le suporte, este neîntemeiată, iar necomunicarea actelor de procedură, și anume a încheierea din 05 septembrie 2018, limitează dreptul apelantei de a îndeplini indicațiile instanței în termenul acordat.

Contrar circumstanțelor descrise, Curtea de Apel Chișinău a dispus prin încheierea din 10 octombrie 2018 restituirea apelului declarat de Ariana Nițulenco din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel stabilite prin încheierea din 05 septembrie 2018.

În situația descrisă, Colegiul relevă că, instanța de apel urma să aprecieze importanța normelor procedurale prevăzute de legiuitor care indică expres acțiunile ce urmau a fi îndeplinite de către instanța de judecată pentru o bună și eficientă examinare a cauzei.

Totodată, Colegiul consideră necesar a menționa că argumentele recurentului prin care susține că, instanța de apel nu i-a comunicat încheierea din 05 septembrie 2018, nu pot fi combătute, în cazul în care la materialele cauzei nu se regăsește dovada expedierii acesteia sau înmânării sub semnătură.

Sub acest aspect și ținând cont de faptul că încheierea din 05 septembrie 2018 nu a fost comunicată apelantei și reprezentantului acesteia, instanța de recurs consideră că întru evitarea încălcării dreptului recurentului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, recursul urmează a fi admis.

În acest sens instanța de recurs notează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982), or drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă, reală și nu iluzorie sau teoretică, iar imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (CEDO, hot. Airey vs. Irlanda din 09.10.1979).

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii recurate, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului

Arianei Nițulenco de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Din considerentele enunțate, Colegiul civil, comercial și contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral încheierea instanței de apel și a restitui cauza în instanța de apel, de la etapa punerii pe rol a apelului.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Ariana Nițulenco, reprezentată de avocatul Oleg Cojocari.

Se casează integral încheierea din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ariana Nițulenco împotriva Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și mediului cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea eliberării certificatului și încasarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, de la etapa punerii pe rol a apelului.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat